

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88-T
Datum: 19. maj 2008.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Carmel Agius, predsjedavajući
sudija O-Gon Kwon
sudija Kimberly Prost
sudija Ole Bjørn Støle – rezervni sudija

Registrar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 19. maja 2008.

TUŽILAC
protiv
VUJADINA POPOVIĆA
LJUBIŠE BEARE
DRAGE NIKOLIĆA
LJUBOMIRA BOROVIĆANINA
RADIVOJA MILETIĆA
MILANA GVERE
VINKA PANDUREVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO NIKOLIĆEVOM I BEARINOM ZAHTJEVU ZA
ODOBRENJE DA ULOŽE ŽALBU NA ODLUKU NA OSNOVU PRAVILA
92 quater**

Tužilaštvo

g. Peter McCloskey

Branioci optuženih

g. Zoran Živanović i gđa Mira Tapušević za Vujadina Popovića
g. John Ostojić i g. Christopher Meek za Ljubišu Bearu
g. Jelena Nikolić i g. Stéphane Bourgon za Dragu Nikolića
g. Aleksandar Lazarević i g. Christopher Gosnell za Ljubomira Borovčanina
gđa Natacha Fauveau Ivanović i g. Nenad Petrušić za Radivoja Miletića
g. Dragan Krgović i g. David Josse za Milana Gveru
g. Peter Haynes i g. Đorđe Sarapa za Vinka Pandurevića

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po “Zahtjevu odbrane u ime Drage Nikolića za odobrenje da uloži žalbu na Odluku Pretresnog vijeća po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92 *quater*”, podnesenom na povjerljivoj osnovi 28. aprila 2008. (dalje u tekstu: Nikolićev zahtjev) i po “Zahtjevu odbrane u ime Ljubiše Beare za odobrenje da uloži žalbu na Odluku Pretresnog vijeća po Zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92 *quater*”, podnesenom na povjerljivoj osnovi 28. aprila 2008. (dalje u tekstu: Bearin zahtjev) i ovim donosi svoju odluku u vezi s tim.

I. PROCEDURALNI KONTEKST I ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

1. Dana 21. aprila 2008. godine, Pretresno vijeće je donijelo “Odluku po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92 *quater*” (dalje u tekstu: Pobjijana odluka) kojom je uvrstilo u spis svjedočenje četiri preminula svjedoka, naime Ljube Bojanovića, Milana Marića, B-161, i Miroslava Deronjića.

A. Podnesci

2. Nikolić, odnosno Beara traže od Pretresnog vijeća da im na osnovu pravila 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) odobri da ulože interlokutorne žalbe na Pobjijanu odluku.¹ Nikolić i Beara posebno traže odobrenje za ulaganje žalbe na Pobjijanu odluku u vezi s prihvatanjem dokaza svjedoka B-161 i Miroslava Deronjića.² Iako se Nikolićev zahtjev tiče dokaza B-161 dok se Bearin zahtjev usredsređuje na dokaze Miroslava Deronjića, obojica optuženih napominju da se pridružuju i drže se argumenata koje će iznijeti ostali saoptuženi u vezi s dokazima Miroslava Deronjića, za Nikolića, te dokaze B-161, Ljube Bojanovića i Milana Marića, za Bearu.³

3. Nikolić i Beara tvrde da su oba kriterijuma za davanje odobrenja koje predviđa pravilo 73(B) ispunjena, naime da se Pobjijana odluka tiče pitanja koja značajno utiču na pravično i ekspeditivno vođenje postupka i ishod suđenja, i da će promptno rješenje ovih pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješiti postupak.⁴

¹ Nikolićev zahtjev, par. 1, 22; Bearin zahtjev, par. 1, 23.

² Nikolićev zahtjev, par. 2; Bearin zahtjev, par. 2.

³ Nikolićev zahtjev, par. 2; Bearin zahtjev, par. 2.

⁴ Nikolićev zahtjev, par. 6; Bearin zahtjev, par. 6.

4. Nikolić i Beara posebno tvrde da se Pobjijana odluka zasniva na brojnim pravnim greškama i tvrdi da ove greške pokreću pitanja koja značajno utiču na pravično i ekspeditivno vođenje postupka i ishod suđenja.⁵

5. Kao prvo, Nikolić i Beara tvrde da je Pretresno vijeće, iako će težinu koju treba pridati dokazima B-161 i Deronjića utvrditi u kasnijoj fazi, već utvrdilo u Pobjijanoj odluci da ovi dokazi imaju dokaznu vrijednost. Iz ovog razloga, tvrdi se da će prihvatanje ovog dokaza kojim se dokazuju djela i ponašanje optuženih značajno uticati na ishod suđenja.⁶

6. Drugo, Nikolić i Beara tvrde da je pravičnost postupka ugrožena u onoj mjeri u kojoj optuženi moraju izvesti dokaze da opovrgnu istinitost dva događaja, naime navodne posjete B-161 Komandi Zvorničke Brigade, za Nikolića, kao i privatnog razgovora s Deronjićem koji je navodno obavljen u večernjim satima 13. jula 1995. godine, za Bearu.⁷ Nikolić posebno tvrdi da navodna posjeta B-161 komandi Zvorničke brigade počiva na dokazima koje je pružila preminula osoba koja ne može biti unakrsno ispitana i dokazima svjedoka za kojeg je dokazano da nije vjerodostojan.⁸ Beara tvrdi da privatni razgovor s Deronjićem 13. jula 1995. počiva na nepotkrepljenim dokazima koje je pružila jedna preminula osoba koja ne može biti unakrsno ispitan i čija je vjerodostojnost osporena.⁹ Beara dalje tvrdi da je, zbog toga što nije slijedilo proceduru iz pravila 65 *ter* i relevantno precedentno pravo Međunarodnog suda, “teret optuživanja” prebačen na odbranu i da je ovo zaobilazanje Pravidnika od strane tužilaštva uticalo na njegova prava na pravično suđenje, budući da on sada ima manje vremena da analizira nove dokaze i pripremi svoju tezu.¹⁰

7. Treće, Nikolić i Beara naglašavaju da će na vođenje postupka uticati to što će optuženi morati da ponovo pozovu svjedoke tužilaštva radi daljeg unakrsnog ispitivanja, kao i da ospore navodne događaje, i da će se time produžiti trajanje izvođenja dokaza u njihovu odbranu.¹¹

⁵ Nikolićev zahtjev, par. 8, 10; Bearin zahtjev, par. 8, 10. Nikolić posebno osporava Pobjijanu odluku na osnovu toga što Pretresno vijeće (a) nije, kada je riječ o pravilu 65*ter*, uspostavilo ravnotežu između “dužnosti tužilaštva da iznese raspoložive dokaze kako bi dokazalo svoju tezu i prava optuženog na pravično suđenje”; (b) “nije razmotrilo sve argumente koje su iznijele strane u postupku”; (c) “nije razmotrilo da li je u vezi s tim dokazima obavljeno potpuno i djelotvorno unakrsno ispitivanje u fazi utvrđivanja prihvatljivosti na osnovu pravila 92*quater*”; (d) “nije se u potpunosti uvjerilo u pouzdanost dokaza čije se prihvatanje traži na osnovu pravila 92*quater*, kada se njima dokazuju djela i ponašanje optuženog”; (e) nije pridalo odgovarajuću važnost “potkrepljivanja prilikom procjene da li dokazi kojima se dokazuju djela i ponašanje optuženog mogu biti prihvaćeni na osnovu pravila 92*quater*”; (f) “nije razmotrilo tvrdnje koje utiču na karakter i kontekst – pa tako i vjerodostojnost – nekog svjedoka u fazi utvrđivanja prihvatljivosti na osnovu pravila 92*quater*”; (g) nije se izjasnilo, posebno kada se tim dokazima dokazuju djela i ponašanje optuženog, “u vezi s tim da li dokaznu vrijednost predloženih dokaza suštinski nadmašuje potreba da se obezbijedi pravično suđenje”. *Ibid.* par. 8. Pored pravnih grešaka na koje ukazuje Nikolić, Beara tvrdi da Pretresno vijeće nije uzelo u obzir uslov iz pravila 65*ter*(E) i relevantno precedentno pravo Međunarodnog suda gdje se navodi da bi Spisak svjedoka trebalo da uključuje “sve svjedoke”. Bearin zahtjev, par. 8, gdje se pominje *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje izjava svjedoka na osnovu pravila 92*quater*, 19. april 2007., par. 9.

⁶ Nikolićev zahtjev, par. 11; Bearin zahtjev, par. 11.

⁷ Nikolićev zahtjev, par. 12; Bearin zahtjev, par. 12.

⁸ Nikolićev zahtjev, par. 12.

⁹ Bearin zahtjev, par. 12.

¹⁰ *Ibid.*, par. 13.

¹¹ Nikolićev zahtjev, par. 13; Bearin zahtjev, par. 14.

8. Nikolić i Beara dalje tvrde da će promptno rješenje ovih pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješiti postupak.¹² Oni tvrde da bi se, ukoliko suđenje bude nastavljeno bez izjašnjavanja Žalbenog vijeća o Pobjanoj odluci i ako Žalbeno vijeće kasnije meritorno utvrdi da dokazi B-161 i Miroslava Deronjića nisu trebali biti prihvaćeni na osnovu pravila 92*quater*, time poništila pravosnažna presuda kada je riječ o svim zaključcima vezanim za te dokaze.¹³ Oni dalje tvrde da, u slučaju da Pretresno vijeće odobri ulaganje žalbe na Pobjanu odluku, ne bi došlo ni do kakvih odgoda u postupku budući da će izvođenje dokaza prvog saoptuženog, Vujadina Popovića, biti nastavljeno kako je planirano.¹⁴ Pored toga, Nikolić i Beara ističu da će, ukoliko Žalbeno vijeće nakon toga djelimično ukine Pobjanu odluku u vezi s dokazima B-161 i Miroslava Deronjića, njihova teza odbrane biti skraćena.¹⁵ Konačno, oni tvrde da će, u svjetlu ozbiljnosti narušavanja prava optuženih na pravično suđenje koje proističe iz prihvatanja dokaza B-161 i Miroslava Deronjića, omogućavanje Žalbenom vijeću da se izjasni po ovom pitanju suštinski pospješiti postupak “(a) izbjegavanjem nanošenja ozbiljne potencijalne štete optuženima; i (b) obezbjeđenjem da se ovo suđenje nastavi na valjanoj pravnoj osnovi”.¹⁶

B. Odgovor

9. Dana 13. maja 2008. godine, tužilaštvo je dostavilo konsolidovani odgovor (dalje u tekstu: *Odgovor*), kojim traži da zahtjev Nikolića i Beare budu odbijeni.¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da uslovi za davanje odobrenja na osnovu pravila 73(B) nisu ispunjeni i iznosi prigovor na osnovanost tvrdnji koje su u prilog svojim zahtjevima iznijeli Nikolić i Beara.¹⁸

10. Kao prvo, tužilaštvo smatra da su neutemeljene tvrdnje Nikolića i Beare da će puko uvrštavanje u spis dokaza B-161 i Deronjićevih dokaza uticati na ishod suđenja zbog toga što je Pretresno vijeće već utvrdilo da ovi dokazi imaju dokaznu vrijednost, i napominje da Pretresno vijeće tek treba da odluči o težini koju će eventualno pridati ovim dokazima.¹⁹

11. Drugo, tužilaštvo tvrdi da su prigovori Nikolića i Beare na stepen vjerodostojnosti dokaza kojima se potkrepljuju dokazi B-161 i Deronjićevi dokazi irelevantni za procjenu pitanja da li

¹² Nikolićev zahtjev, par. 15–21; Bearin zahtjev, par. 16–22.

¹³ Nikolićev zahtjev, par. 16; Bearin zahtjev, par. 17.

¹⁴ Nikolićev zahtjev, par. 17; Bearin zahtjev, par. 18.

¹⁵ Nikolićev zahtjev, par. 18; Bearin zahtjev, par. 19.

¹⁶ Nikolićev zahtjev, par. 19; Bearin zahtjev, par. 20.

¹⁷ Konsolidovani odgovor tužilaštva na zahtjeve odbrane u ime Drage Nikolića i Ljubiše Beare za odobrenje da ulože žalbe na Odluku Pretresnog vijeća na osnovu pravila 92*quater*, 13. maj 2008. (dalje u tekstu: *Odgovor*), par. 1, 17.

¹⁸ *Ibid.*, par. 1, 17.

¹⁹ *Ibid.*, par. 6, 12. Tužilaštvo tvrdi da bi na osnovu ovog argumenta, svaki dokaz koji prihvati Pretresno vijeće automatski zadovoljavao prvi kriterij provjere u svrhu davanja odobrenja na osnovu pravila 73(B) budući da dokazna vrijednost predstavlja preduslov za prihvatanje. *Ibid.*

prihvatanje ovih dokaza utiče na pravičnost postupka.²⁰ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da nedostatak unakrsnog ispitivanja u vezi s dokazima B-161 i Deronjićevih dokaza sama po sebi ne utiče na pravično i ekspeditivno vođenje postupka, budući da je svrha pravila 92*quater* to da se omogući prihvatanje dokaza preminulih osoba.²¹

12. Treće, tužilaštvo tvrdi da prihvatanje svjedočenja B-161 i Deronjića ne ukazuje ni na kakve dodatne osnove koje bi iziskivale ponovno pozivanje svjedoka i da, u svakom slučaju, ponovno pozivanje nekih svjedoka ne bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja.²²

13. U vezi s Bearinim tvrdnjama o šteti koja bi proizašla iz propusta tužilaštva da slijedi proceduru iz pravila 65*ter*, tužilaštvo tvrdi da su ove tvrdnje neutemeljene, budući da je Beari bilo poznato da tužilaštvo namjerava da pozove Deronjića kao svjedoka i da je on još 11. jula 2007. bio obavješten o načinu na koji će tužilaštvo tražiti prihvatanje Deronjićevih dokaza.²³

14. Konačno, u vezi s drugim uslovom za davanje odobrenja na osnovu pravila 73(B), tužilaštvo tvrdi da četiri tvrdnje koje su iznijeli Nikolić i Beara ne predstavljaju valjane argumente na osnovu kojih bi se moglo zaključiti da bi promptno rješenje ovih pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospešiti postupak.²⁴

II. MJERODAVNO PRAVO

15. Pravilo 73(B) Pravilnika uređuje proceduru davanja odobrenja i glasi:

(B) Na odluke o svim podnescima interlokutorna žalba može se uložiti samo uz odobrenje pretresnog vijeća, koje takvo odobrenje može dati ako se odluka tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospešiti postupak.

16. Pretresno vijeće napominje da pravilo 73(B) zabranjuje davanje odobrenja ako Pretresno vijeće ne utvrdi da su oba njegova uslova ispunjena. Pretresno vijeće dalje naglašava da čak i kada su oba uslova iz pravila 73(B) ispunjena, odobrenje ostaje stvar njegove slobodne procjene.²⁵ Pored

²⁰ *Ibid.*, par. 7, 13.

²¹ *Ibid.*, par. 7, 13.

²² *Ibid.*, par. 8, 15. U vezi s Bearinom tvrdnjom, tužilaštvo dalje naglašava da je optuženi već u aprilu 2006. godine obavješten o namjeri tužilaštva da pozove Deronjića kao svjedoka. *Ibid.*, par. 15.

²³ *Ibid.*, par. 14.

²⁴ *Ibid.*, par. 9–10, 16.

²⁵ *Tužilac protiv Strugara*, predmet br. IT-01-42-T, Odluka po zahtevu odbrane za izdavanje potvrde, 17. juni 2004., par. 2. *Vidi takođe*, na primjer, *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Miletićevom zahtjevu za odobrenje da uložiti žalbu na Odluku po prigovoru odbrane na prihvatanje iskaza vještaka generala Ruperta Smitha, 15. april 2008. (dalje u tekstu: Odluka od 15. aprila 2008.), str. 4.

toga, Pretresno vijeće podsjeća da odobrenje na osnovu pravila 73(B) nema nikakve veze s tim da li je odluka donesena po pravilnom osnovu ili ne.²⁶

III. DISKUSIJA

17. U skladu s nalogom Pretresnog vijeća u Pobjanoj odluci, sekretar Suda je 7. maja 2008. godine dodijelio svjedoku B-161 pseudonim "PW-102" u predmet *Popović i drugi*. Pretresno vijeće će stoga ovog svjedoka pominjati pod njegovim pseudonimom u ovom predmetu.

18. Pretresno vijeće napominje da se predmetni zahtjevi bave samo dokazima svjedoka PW-102 i Miroslava Deronjića. Iako Bara napominje da se pridružuje i drži argumenata koje će drugi saoptuženi iznijeti u vezi s dokazima PW-102, Ljube Bojanovića i Milana Marića, Pretresno vijeće primjećuje da je Nikolić jedini saoptuženi koji je podnio zahtjev za odobrenje i da je njegov zahtjev usredsređen na dokaze PW-102. Nijedan od saoptuženih nije iznio nikakve argumente u vezi s dokazima Ljube Bojanovića i Milana Marića.

19. U vezi s prvim kriterijumom, Pretresno vijeće napominje da, budući da se dokazima koje je u ovom slučaju prihvatilo Pretresno vijeće dokazuju djela i ponašanje optuženih, predmetno pitanje jeste pitanje koje bi značajno uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka.

20. U vezi s drugim kriterijumom iz pravila 73(B), Pretresno vijeće je mišljenja da promptno rješenje ovog pitanja od strane Žalbenog vijeća može suštinski pospješiti postupak u ovoj fazi. Ako Žalbena vijeće zaključi da je Pretresno vijeće pogriješilo prihvatajući dokaze svjedoka PW-102 i Miroslava Deronjića u skladu s pravilom 92*quater* i ukine relevantne dijelove Pobjane odluke, optuženi bi bili oslobođeni obaveze da izvedu nove dokaze tako da će teze odbrane jednog ili više optuženih uzgredno biti smanjene.

21. Pretresno vijeće se stoga uvjerilo da su oba kriterijuma iz pravila 73(B) zadovoljena.

IV. DISPOZITIV

22. Iz navedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 73(B), Pretresno vijeće ovim **ODOBRAVA** Nikolićev zahtjev i Bearin zahtjev za odobrenje da ulože žalbu na Pobjanu odluku u vezi s prihvatanjem dokaza PW-102 i Miroslava Deronjića.

²⁶ *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku Pretresnog veća po zahtevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. juni 2005., par. 4. *Vidi takođe*, na primjer, Odluku od 15. aprila 2008., str. 4.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleski tekst mjerodavan.

/potpis na originalu/

Carmel Agius
predsjedavajući

Dana 19. maja 2008.
u Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]